

ΧΕΟΠΑΣ. — Τότε γιατί δὲν τὸν κάνουνε καθηγητὴ στὸ Πανεπιστήμιο νὰ τὸν ἐκδικηθοῦνε ;
(Ζυγώνει στὸ σωρὸ τῶν βιβλίων ὁ Σκιας, καὶ βάζει φωτιά μ' ἓνα σπύργο. Ὁ Μιστριώτης κουνάει τὴς μασέλες του, ὕστερα παίρνει ἓνα μακρὸ ξύλο κι ἀρχίζει νὰνακατεῦει τὴ φωτιά πού σηκώνει ἀψηλά φλόγες, ἐνῶ συνάμα τρέχουνε καὶ τὰ σάλια του).

ΜΑΜΟΥΘ. — Αἱ, λγώτερα σάλια... Κοντεύεις νὰ μᾶς σήσεις τὴ φωτιά.

Ὁ Σκιας φέρνει πάλι τὸ μαντήλι του κάτω ἀπὸ τὰ χεῖλια τοῦ Μιστριώτη...

Ἡ φωτιά καίει. Ὅλοι πιάνονται ἀπὸ τὰ χέρια κι ἀρχίζουνε νὰ χορεύουνε γύρω στὴ φωτιά, σὰν καννίβαλοι. Τὸ χορὸ τὸν ἐρνεὶ ὁ Σκιας, τραγουδώντας ἓνα ἀρχαῖο χορικό, ἐνῶ ὅλοι ρυθμίζουνε τὸ περπάτημά τους πάνω στὸ μέτρο τοῦ χορικοῦ.

Ἄξαφνα γίνεται σεισμός. Ἀκούγονται θροντές, ἀστραπές. Σκίζεται ἡ γῆς. Τὰ ζῶα τριπώνουνε πάλε στὰ κοιτώσμάτα τους, ὅπου θροσκόντανε αἰῶνες. Ὁ Χέοπας, ὁ Ραμσῆς, ὁ Ναβουχοδονόσορας μπαίνουνε πάλε στὰς λάρνακες καὶ ξαναγίνονται μούμιες. Ὁ Μιστριώτης κατεβαίνει στὸν Ἄδη. Μένει μόνος του πάνω στὴ γῆς ὁ Σκιας).

ΣΚΙΑΣ (θλέποντας τὴ φωτιά πού καπνίζει). — Πῶ, πῶ, τί ἄγριζ νύχτα, φοβάμαι. Νὰ μποροῦσα νὰ ξαναγύριζα κ' ἐγὼ στὸν Ἄδη...

ΜΙΑ ΦΩΝΗ. — Ποτέ... Εἶσα ἀνάξιος νὰ θρῆσσεσι καὶ μὲ τοὺς πεθαμένους...

Σκηνὴ τρίτη.

(Ὑστερα ἀπὸ 3000 χρόνια, Χωρικοί σκάφτοντας τὸ ἀμπέλι, θροσκουνε ἓνα κρανίον. Εἶνα τὸ κρανίον τοῦ Σκιας).

Α' ΧΩΡΙΚΟΣ. — Μωρὲ, τί εἶναι τοῦτο ;

Β' ΧΩΡΙΚΟΣ. — Καύκαλό, δὲν τὸ θλέπεις, κακομοίρη ;

Α' ΧΩΡΙΚΟΣ. — Καλά. Μὰ τί εἶδος καύκαλο ; Μιὰ φορὰ ἀνθρωπινὸ δὲ μοιάζει νάναι.

Β' ΧΩΡΙΚΟΣ (σκεπτικός). — Ἐχεις δίκιο. Δὲν μπορεῖ νὰ ἀνήκει σὲ ἄνθρωπο. Δὲ θλέπω πουθενὰ θέση γιὰ τὸ μυαλό.

Α' ΧΩΡΙΚΟΣ. (Τὸ παίρνει στὰ χέρια του). — Ἦσως νὰ εἶναι καμῖς χήνας. Ἄς τὸ πετάξουμε. (Κάνει νὰ τὸ πετάξει μακριά).

Β' ΧΩΡΙΚΟΣ (τὸν κρατᾷ). — Στάσου. Μὴν τὸ πετάς. Κάτι μπορεῖ νὰ χρησιμεύει κι αὐτό.

Α' ΧΩΡΙΚΟΣ. — Σάν τί ;

Β' ΧΩΡΙΚΟΣ (γελώντας). — Θὰ βάζω μέσα νερό νὰ πίνουνε οἱ κότες μου...

ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΣΤΟ ΦΛΟΓΕΡΟ ΚΑΜΙΝΙ

Τί σοῦμελλε, κακόμοιρο, φτωχὸ Πανεπιστήμιο !
Σκιάδες νὰ θρέφεις μέσα σου κι ἄλλους Ἐξαρχοπού-
(λους.

Καὶ τῆς ρωμαϊκῆς ζωντανῆς λαλιᾶς τὸν κάθε δήμιο,
νὰ τὸν ἀφίνεις λεύτερο νὰ φτιάνει... γλωσσόδοῦλου.

ΠΙΚΡΑΓΛΩΘΣ

ΣΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ

Καὶ σὰ νὰ μ' ἔσπρωξ' ἓνα χέρι ξαφνικά,
ἔξω ἀπ' τὴ ζέστα τοῦ σπιτιοῦ,
καὶ μουκλεισε τὴ θύρα διαστικά, —
χαμένη θροσκουμαι στὸν δρόμου τὴν ἐρμιά,
κ' ἡ νύχτα κρύα, δίχως φεγγάρι,
μιὰ νύχτα παγωμένη τοῦ Γεννάρη...

— Λυχνάρι ἐγὼ ἡ καρδιά σου
θὰ γίνω, νὰ ὀδηγῶ τὰ δῆματά σου.

— Ἀπ' τὸ σκοτάδι πιότερον ἐσένα
φοβοῦμαι, δακρυστολάχτη καρδιά.
Ἐσὺ στὸ μαγεμένο μονοπάτι
μὲ τράβηξες στὰ χρόνια τὰ παλιά,
καὶ μ' ἔμπασες στὸ σπίτι — ὦ τρισαλιά !
στὸ σπίτι πού μᾶς πρόσμεν' ἡ Ἀγάπη.

— Τόσο νὰ ἰδῶ τὴν ὄψη τῆς ποθοῦσα ! —

— Χρόνια γιὰ νὰ τὴν εἶρω τριγυροῦσα.
Κι ἀπ' τὸν πολὺ τὸ δρόμο πιά μου ἔλυῶσαν
τὰ σιδερένια πού ἐφοροῦσα πέδιλά μου.
Μὰ ἐγὼ καὶ γυμνοπόδα ἐπερπατοῦσα.
Καὶ τὸ λιπύρι μ' ἔλυωνε, τὰ χρόνια
μὲ πάγωναν, μὲ πλήγωναν τάγκαθια...

— Ποιὸς θὲ νάνιστορήσει μου τὰ παῖδια ! —

— Ὡσπου μιὰ μέρα σ' ἔφερα σιμά τῆς.

— Μαγεύτηρ' ἡ ματιά μου ἀπ' τὴ θωριά τῆς !

— Πῶς καίγονταν τὸ αἷμα μου λιβάνι
γιὰ κελὴ...

— Κ' ἡ ψυχὴ μου,
λευκὴ σὰν τὴν ἀγία περιστέρα,
φτερουγίαζε κοντὰ τῆς νύχτα μέρα...
Τώρα, καρδιά μου, πάλε ξεκινοῦμε,
δίχως νὰ ξαίρουμε πού θὰ βρεθοῦμε !

— Στὸ ἴδιο μονοπάτι θὲ νὰ ἔρθοῦμε,
στὸ ἴδιο, τὸ παλιό, τὸ μονοπάτι,
καὶ μιὰν ἡμέρα πάλε θὰ σταθοῦμε
στὸ σπίτι πού στολίζει το ἡ Ἀγάπη.

— Μᾶς ἔδωξ' ἡ Ἀγάπη...

— Νὰ τὴ ζητᾷμε πάντα εἶναι γραμμένο.

— Ἀπόστασα νὰ περπατῶ, νὰ περιμένο...
ἀπόστασα, καρδιά μου, καὶ δὲν ἔχω
σὰν ἄλλοτες τὰ σιδερένια πέδιλά μου...

— Ἐχω γιὰ σένα ἐγὼ τὰ δυὸ φτερά μου !

— Τὰ λαβωμένα σου φτερά... μὰ ὥστόσο
στὸ Χάρο τὴν ψυχὴ μου θάπιθῶσω,
θέλω νὰ ἡσυχάσω γιὰ τὸ μνημαί...

— Μὰ ἐμὲ ἡ ζωὴ μου φούντωσε σὰν κύμα !
Θέλω παντοῦ νὰ πᾶς νὰ τὴ ζητήσεις,
τῆς θύρας τὸ κατώφλι νὰ φιλήσεις,
κι ἂν δὲν ἀνοίξει ἡ θύρα, νὰ τὴ σπάσεις.
μαζί μου ὅλο τὸν κόσμο νὰ χαλάσεις
μπορεῖς !

— Καρδιά μου,
ἡ θύρα ἐκλείστηκε κατὰσθηθιά μου...
τῆς νύχτας μπῆρ' ἐντὸς μου τὸ σκοτάδι...
φέξε μου νὰ κατέβουμε στὸν Ἄδη !

ΜΥΡΤΙΩΤΙΣΜΑ

χει δική του γνώμη, κανένα που να φέρει τη φωτιά της αλήθειας στα μάτια του... "Αν τούτο λέγεται λογική, τότε προτιμώ να είμαστε άλογοι, να είμαστε τρελοί, για να μη χαθεί η αληθινή λογική του κόσμου "Αν τούτο λέγεται ωφέλιμο, προτιμώ να μην έχουμε καμιά ωφέλεια. Εάν όλα αυτά είναι το αποτέλεσμα της οργάνωσης και της τάξης, για να δυστυχεί και να χάνεται η ανθρωπότητα, τότε είναι καλύτερο να χαλάσουμε τη δολοφονική αυτή τάξη με την άταξία, για να μπορεί να ξαναφανεί η έννοια της ζωής. "Αν η οργάνωση, η τάξη, η βία, η δύναμη, η συνήθεια, η ψευτιά, το χόρημα και ο έγωισμός σημαίνουν πολιτισμό, τότε ως γίνουμε «άγριοι» και ως φέρουμε στις καρδιές μας την αγάπη και το νόμο. «ό καθένας ως αγαπάει τον καθένα, κ' έτσι ο καθένας ναγαπείται απ' όλους». Δέ θέλετε; "Έχετε το θάρρος να σκοτώνετε ανθρώπους, και δεν έχετε το θάρρος ν' αγαπάτε ανθρώπους; Μήπως επειδή μπορεί οι άλλοι να σας εκμεταλλεύονται και να σας πνίξουν, ενώ σεις τους αγαπάτε; Μά δε θέλετε να είστε μάρτυρες; "Επειδή τους μάρτυρες τους εκμεταλλεύονται, τους πνίγουν, τους φιλικίζουν, τους κατατομούν, γιατί αγαπάνε; ... "Ας άκουστέ σ'α μια βροντή πάνω σε όλη τη γη ή μεγάλη ερώτηση: τί είναι πιο ανθρωπιστικό και πιο τίμιο; να σκοτώσεις στον πόλεμο ανθρώπους που δε σου κίνανε τίποτα, και ο ίδιος να σκοτωθείς, ή να υποφέρεις και να πεθάνεις για να παραδοθεί ή κυβένηση της γης στην 'Αγάπη; ...

(Σε άλλο φύλλο το Β' μέρος) ALEX STEINMETZ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΥΡΑΝ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΚΟΣΜΟΓΟΝΙΚΗ

Πρόσωπα

ΡΑΜΣΗΣ βασιλιάς της Αιγύπτου, που έζησε 15000 χρόνια πριν από το Χριστό.
 ΝΑΒΟΥΧΟΔΟΝΟΣΟΡΑΣ, βασιλιάς των Ασσυρίων, την ίδια εποχή.
 ΧΕΟΠΑΣ, βασιλιάς στην Αίγυπτο.
 ΜΑΜΟΥΘ, ζώο.
 ΙΧΘΥΟΣΑΥΡΟΣ, ζώο.
 ΝΩΕ.
 ΜΙΣΤΡΙΩΤΗΣ, πεθαμένος.
 ΣΚΙΑΣ, το ίδιο.
 ΔΥΟ ΧΩΡΙΚΟΙ.

Η σκηνή στην Αθήνα, 4000 χρόνια πριν από το Χριστό, την εποχή που και τα ζώα ήν φωνήεντα, δηλαδή μιλούσανε ανθρωπίνη γλώσσα. Είναι νύχτα. Σκοτάδι πηχτό.

Σ κ η ν η π ρ ώ τ η .

ΡΑΜΣΗΣ (κρατάει στο χέρι ένα βιβλίο). — "Ω κοινόν αυτόδελεφον Σκιά κάρρα..."

ΝΩΕ (διακόπτοντας). — Περίεργο. Τί γλώσσα είναι αυτή;

ΡΑΜΣΗΣ. — 'Αμαθέστατε. Δεν είναι ή αρχαία 'Ελληνική που όμιλούμεν όλοι σήμερα στην 'Ελλάδα;

ΝΩΕ. — Μά εγώ μιλάω κάπως αλλιώςτικα.

ΡΑΜΣΗΣ. — Δέ σημαίνει αυτό. 'Υπάρχει διγλωσσία. Ξαίρετε, παντού υπάρχει διγλωσσία.

ΙΧΘΥΟΣΑΥΡΟΣ (κουνάει την ουρά του). — Καλέ τί λέτε;

ΜΑΜΟΥΘ. (άκουμπάει την προδοσίδα του πάνω στο βιβλίο). — Τί βιβλίο είναι αυτό;

ΡΑΜΣΗΣ. — Νά, ένα από τα βιβλία που μ'ας φοτώσανε αυτοί οι καταραμένοι μαλλιαροί.

ΣΚΙΑΣ. — 'Ακούς εκεί να τα εισαγάγωσι και εις τα δημοτικά σχολεία!

ΝΩΕ. — Δέ μ'α διαβάξεις καμιά σελίδα, να ιδούμε τί γράφουσε αυτοί οι άνθρωποι;

ΣΚΙΑΣ. — Μπαράβο... (παίρνει το βιβλίο από τα χέρια του ΡΑΜΣΗΣ και προσπαθεί να διαβάσει, μα του πέφτει αδύνατο). Δεν μπορώ, είναι σκοτάδι...

ΙΧΘΥΟΣΑΥΡΟΣ. — Χμ... δεν είναι αυτό. Τόσα χρόνια μέσα στον τάφο ξεσυνήθισες το φώς.

ΜΙΣΤΡΙΩΤΗΣ (τριζουσε τα κόκαλά του, κουνάει τις μασέλες του, κάτι προσπαθεί να πει και τρέχουσε τα σάλια του. 'Ο Σκιάς ζυγώνει μ' ένα μαντήλι και τα σκουπίζει. "Υστερα χώνει μ' εὐλάβεια το μαντήλι στην τσέπη του).

ΡΑΜΣΗΣ. — "Ας είναι. Το βέβαιο είναι πως αυτοί οι μαλλιαροί θέλουνε να μ'α χαλάσουν τη γλώσσα μας:

('Ενώ μιλάει, ο ΜΑΜΟΥΘ του δίνει μια με την προδοσίδα στη ράχη. 'Ο Ραμσής αρχίζει να κλαίει και να φωνάζει:)

ΡΑΜΣΗΣ. — "Ωχ, ή πλάτη μου, ή πλατίτσα μου, μου την άργασες μωρέ θεοσκοτωμένε..."

ΜΑΜΟΥΘ. — "Έλα, μή φωνάζεις, Χωρατά είτανε. "Ηθελα να ιδώ σε ποιά γλώσσα θα δείξεις τον πόνο σου.

ΡΑΜΣΗΣ (τριβοντας τη ράχη του). — "Ωχ, ώχ, ώχ..."

ΜΙΣΤΡΙΩΤΗΣ. — Θρήνησον, ώ βέλτιστε, κατά Φιλοκτήτην, βοών όσαύτως παπαί, λαταταί...

ΙΧΘΥΟΣΑΥΡΟΣ. — Μωρέ τί τέρατα αυτά;

ΜΑΜΟΥΘ. — 'Αρχαιότερα κι από μ'ας...

ΝΩΕ. — Λοιπόν, τί λέτε να κάνουμε μ' αυτά τα βιβλία;

ΣΚΙΑΣ. — 'Εγώ προτείνω να τα ρίξωμε εις την πυράν.

ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ. — Εις την πυράν, εις την πυράν.

Σ κ η ν η δ ε ύ τ ε ρ η

('Ο Σκιάς κουβαλάει στους ώμους του τα βιβλία και τα ρήχνει χάμω. Οι άλλοι κονε ελάνε ξόλα. 'Ο Μιστριώτης στέκεται πάνω από το σκρό και άπηνγγιζει νύχι ξόρακια, που κανείς δεν καταλαβαίνει τί λέει).

ΧΕΟΠΑΣ. — Δεν του βουλώνει κανείς αὐτουνοῦ του ανθρώπου το στόμα, να ήσυχάσουμε... Δεν μπορώ πιά να τον υποφέρω.

ΝΑΒΟΥΧΟΔΟΝΟΣΟΡΑΣ. — 'Αλήθεια, ανυπόφορος. "Άκουσα πως κ' οι νεκροί κάτω στον "Αδη κάνανε αναφορά να τονε διώξουνε. Δεν άνέχονται, λέει, ούτε τον ήσμο του.

ΙΧΘΥΟΣΑΥΡΟΣ. — 'Αμ' τί να πούνε τότε οι ζωντανοί, που είναι υποχρεωμένοι νακούνε το Σκιά;